

# Lo diari

de l'IEO Miègjorn-Pirenèus.

*Lo jornau de la diversitat*

**TOLOSA** lo 31 de març de 2009 – N°3

la letra deu director, p 2.

l'eveniment, p 3.

çò melhor de las publicacions, p 8.

çò que'n pensatz, p 10.

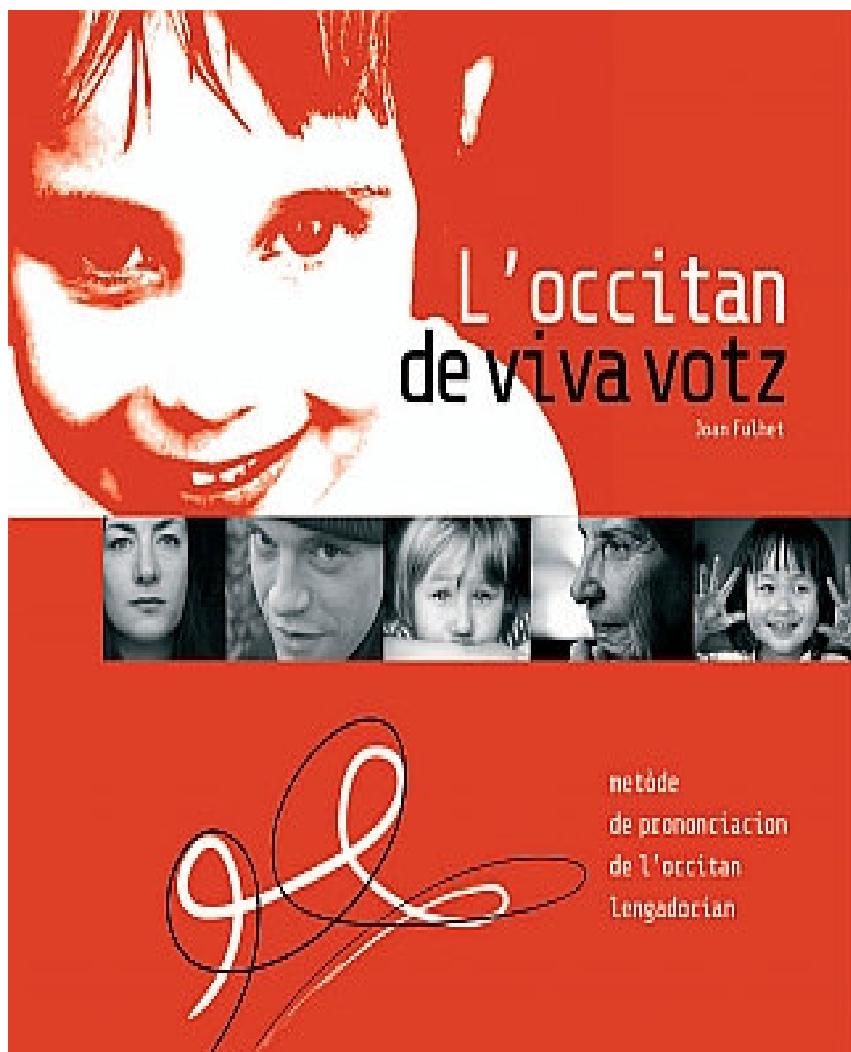
las edicions, p 11.

la seccion deu mes, p 12.

l'agenda, p 13.

los contactes, p 15.

Los Sitis Internet de l'IEO, p 17



.....Dab l'ajuda de :

INSTITUT D'ESTUDIS OCCITANS, Seccionala Miègjorn-Pirenèus

Ostal d'Occitània

11 carrièra Malcosinat,

31 000 Tolosa

05.61.23.95.86

06 82 23 44 55

ieom-pireneus@ieo-oc.org



## Negociacions...e retards

**Prumèr, que'n hèm enquëra a negociar dab la region, tà obtener ua convencion sus tres annadas... que pareish plan endralhada.**

**D'un aute costat, la seccion regionau de l'IEO que negociè dab la DRAC entà un partenariat 2009 ... lo partenariat dab la seccion regionau ne se harà pas au depen de la seccion qu'ei déjà en partenariat dab la DRAC.**

**Lo retard de tractament deu dossier de la region e lo hèit que mantunas collectivitats n'ajan pas aumentat las ajudas pause problema a mantunas associacions...**

**Alavetz, que demandi un esfòrç a tot los que n'an pas enquëra passat tots los documents.**

D'aquera pausa l'actualitat de la seccion regionau qu'ei dominada per las negociacions. Prumèr, que'n hèm enquëra a negociar dab la region, tà obtiener ua convencion sus tres annadas, qu'i trabałham hèra sovent dab l'encargat de mission a l'Occitan de la region, e podem pensar adara que la causa pareish plan endralhada.

Alavetz, que podem esperar ua convencion triannadièra, un còp lo neste dossier passat a la commission plenària de la region (mes de mai).

D'un autre costat, la seccion regionau de l'IEO que negociè dab la DRAC entà un partenariat 2009.

Qu'avem escajut d'aver un acòrd de principe. Tà 2009, la DRAC que continuará lo sué partenariat dab la seccion 31 mentre que de l'autre costat ensajarà de desarrolhar lo sué partenariat dab las estructuras salariadas qu'an perpausat un dossier que pertòca la difusion de la lenga (tà la DRAC tòt ciò que pertòca l'apprentissatge de la lenga e que ne concerneish pas l'education nacionau). Tot aquò que serà presentat dens un medish dossier regionau, conforme a las demandas de la DRAC respècte a la forma.

Tà 2010, l'ensemble deus dossiers despartementaus auràn de passar peu dossier regionau.

Que hè necèra de plan preciser duas causas :

- la Drac vòu aver un interlocutor regionau ( ciò que demanda l'Estat).

- lo partenariat dab la seccion regionau ne se harà pas au despens de la seccion qu'ei déjà en partenariat dab la DRAC.

Totun, maugrat aqueras navèras de las bonas, qu'avem de destacar un problema per mantuas seccions.

Lo retard de tractament deu dossier de la region e lo hèit que mantuas collectivitats n'ajan pas aumentat las ajudas desembocan sus dificultats entà mantuas associacions.

D'aquera pausa ne podem pas enquëra anar quèrrer lo sóldi de l'an passat au nivèu regionau. Alavetz, que demandi un esfòrç a tot los que n'an pas enquëra passat tots los documents demandats peu 18 de març.

Que'vs torni remembrar que ne podem pas començar d'i tribalhar avant d'aver rebut la totalitat deus dossiers.

Que'vs mercegi de la vòsta compreneson.

## L' EVENIMENT: "L'OCCITAN DE VIVA VOTZ".

### Sortida del prumièr metòde de fonetisme de l'Occitan lengadocian

**L'occitan de viva votz.... Es lo primièr metòde de fonetisme per l'occitan, una aisina primordiala del temps que sa transmission depend mai que mai de son ensenhamant.**

**un obratge que s'adreça als professors d'occitan e a totis gràcias a sos dus CD.**

**en dètz leiçons, permet a cadun de nosautres de prononciar un occitan lengadocian digne de sa realitat.**

Metòde de prononciacion de l'occitan lengadocian concebut per Joan Fulhet. Es lo primièr metòde de fonetisme per l'occitan, una aisina primordiala del temps que sa transmission depend mai que mai de son ensenhamant.

Es un metòde precís e de bon manejar que saurà utilizar amb profièit los professors d'occitan competents en fonetisme mas es tanben un obratge que s'adreça a totis gràcias a sos dus CD, e que,

en dètz leiçons permet a cadun de nosautres, de prononciar un occitan lengadocian digne de sa realitat, de son originalitat e de sa belesa sonòras e istoricas.

Que contunhem atal de gausir de sa beltat simfonica !

« *L'occitan de viva votz* » vos ajudarà e vos acompanharà sul vòstre camin de reappropriacion d'un occitan autonòme de cap a las autres lengas.

**Prètz normal : 34 € (libre + 2 CD)**

**Ofèrta excepcionala pel malhum de l'Institut d'Estudis Occitans de Mieidia Pirenèus :**

- fins al 30 d'abril : 50 % a partir d'una crompa de 50 metòdes sus l'ensemble del malhum regional ! (cercles e seccions).

**Ofèrta normala de distribucion :**

- remesa de 33 % per las librariás,
- 50 % per un distributor (a partir de 50 exemplars)

## **En matèria de prononciacion, un cors de lenga pòt visar dos nivèls de correcccion :**

- una correcccion minimala : respectar las distincions sonòras de la lenga apresa, respectar totas aquellas distincions e n'ajustar pas cap.**
- una correcccion maximala (fonetica) : pèdre tot accent, saber “plaçar” son articulacion e far variar lo ton exactament coma dins la lenga apresa.**

En matèria de prononciacion, un cors de lenga pòt visar dos nivèls de correcccion :

• **una correcccion minimala** (fonologica) : l'estudiant deu respectar las distincions sonòras de la lenga apresa, respectar totas aquellas distincions e n'ajustar pas cap (de pas confondre *alò* e *ala*, *sèt* e *set*... mas destriar pas *caps* de *cats*) :

• **una correcccion maximala** (fonetica) : l'estudiant deu pèdre tot accent, saber “plaçar” son articulacion e far variar lo ton exactament coma dins la lenga apresa (prononciar pas las vocals de *Canadà*, *tòc*, *poton* en occitan coma las de *Canada*, *toc*, *poutou* en francés, las realizar mens ponchudas (amb una mende activitat labiala e una mende anterioritat) dins la primièra lenga que non pas dins la segonda ; de mai, donar una cadéncia a la frasa (accentuar los mots) amb d'alongaments mendres e d'inflexions melodicas mens bruscas en occitan que non pas en francés). Dins los faches — e aquí me situï al nivèl pus general, aquel segond nivèl de correcccion es rarament pausat : òm considèra que l'aprentent, se vòl perfeccionar lo seu accent, a pas que d'anar sejornar dins lo país ont se parla naturalament la lenga qu'apren (un cors de lenga visa mai que mai lo desenvolopament de las capacitats expressivas de l'estudiant : dins lo cas corrent, es conceput coma una confirmation de las capacitats qu'aqueste a a s'exprimir — a escriure — dins sa lenga mairala). Solide, dins lo cas de l'occitan, de talas consideracions pòdon pas valer : amb la disparicion d'una occitanofonia naturala, la classa

deven lo sol luòc ont lo que s'atala a l'estudi de l'òc pòsca èsser confrontat a de vertadièrs modèls de prononciacion. Aquò en principi al mens que lo professor d'occitan a pas totjorn recors a de documents sonòrs autentics : e mai siá nascut, a de raras excepcions prèp, la siá lenga mairala siá lo francés — e mai la siá prononciacion pòsca representar una referéncia sonque relativa doncas, li arriba pro sovent d'evitar de far ausir una paraula autentica dins sa classa, una paraula jutjada pas pro representativa, en la circonstància, de las normas (de conjugason, de lexic) qu'ensenha. La legitimitat de l'occitanisme actual poiriá aital èsser contestada : entendèm promòure l'ensenhamant d'una lenga viva e daissam creire pr'aquò qu'aquesta se distinguís pas fonsièrament, per sa fonetica, del francés. Car en abandonant tota distincion entre referéncia absoluta e referéncia relativa, dins lo domeni, en tenent per equivalentas totas las prononciacions de *Canadà* — o de *tòc*, *poton* — las dels locutors naturals e las dels locutors “de segonda man”, renonciam, evidentament, a l'idèa d'un fonetisme tipicament occitan. Lo present trabalh afortís, doncas, que l'occitan es pas una lenga mòrta nimai una lenga artificiala, que se singulariza per una prononciacion (en d'autres mots encara, que l'occitan tal coma l'ensenhamant a menat a lo normalizar se definís pas en ruptura mas en continuitat amb l'usatge popular, que se confond, al nivèl mai concret, amb un tal usatge). En li'n donant los critèris d'apreciacion, convida l'estudiant a anar al rencontre d'una paraula d'òc autentica, e a contunhar aquesta al milhor.

**L'esperança de sa subrevivença (de l'Occitan) es mesa, de fach, dins la perspectiva d'alargar la portada de son ensenhament e, en seguida d'una coneissença e d'una visibilitat mai grandas, la dels malhums ont es utilizada.**

**.... l'ensenhament lingüistic explicit jòga un ròtle essencial dins l'ensemble de las activitats actualas de promocion de l'occitan e es indispensable.**

**L'enjòc actual de l'ensenhament de l'occitan compòrta la formacion eficaça dels professors als mecanismes de l'aprendissatge de lengas segondas e a de coneissenças linguisticas seriosas. Aquel programa se deu completar per la produccion de materials pedagogics de qualitat e coerents ambe la causida de la forma linguistica, que, tot en establisent la referéncia a una norma, cal que facilite a l'estudiant l'accès al sistèma dialectal de la lenga eiretada.**

### **Per una lenga reala**

Demèst los cambiaments istorics e sociologics que caracterizan lo desvolopament actual de la lenga occitana, cal comptar lo fach que ven de mai en mai una lenga apresa per de mejans formals puslèu que per la transmission dins la familia e qu'es mai que mai possible, ara, de l'utilizar dins de malhums de locutors ligats a sa promocion conscientia. L'esperança de sa subrevivença es mesa, de fach, dins la perspectiva d'alargar la portada de son ensenhament e, en seguida d'una coneissença e d'una visibilitat mai grandas, la dels malhums ont es utilizada. La vitalitat d'aqueles malhums permetriá, dins la previsio pus optimista, la renativizacion espontanèa de la lenga. Què que ne siá, l'ensenhament lingüistic explicit jòga un ròtle essencial dins l'ensemble de las activitats actualas de promocion de l'occitan e es indispensable que totes las coneissenças sus l'aprendissatge de lengas segondas sián mesas a contribucion. L'enjòc actual de l'ensenhament de l'occitan compòrta la causida corregta dels rapòrts entre la lenga eiretada e la lenga ensenhada e la formacion eficaça dels professors als mecanismes de l'aprendissatge de lengas segondas e a de coneissenças linguisticas seriosas. Aquel programa se deu completar per la produccion de materials pedagogics de qualitat e coerents ambe la causida de la forma linguistica, que, tot en establisent la referéncia a una norma, cal que facilite a l'estudiant l'accès al sistèma dialectal de la lenga eiretada, totjorn present dins la tradicion literària. La promocion contemporanèa de l'occitan partís de la concepcion tradicionala de la lenga literària coma lenga escrita. Aquò fa que sovent s'es pensat a la caracterizacion de la

prononciacion del lengadocien referencial d'una manera simplessa, sens téner compte de totes las nuanças de prononciacion que compòrta la produccion de la paraula dins las lengas reals. En ignorant que cada parlar a sa pròpria coeréncia sistematica, quitament dins aquellas nuanças, la construccion artificiala de règlas de prononciacion risca de produire de nòrmas incoerentas del punt de vista del funcionament lingüistic. Quand òm se prepausa d'establir un model fonetic sus la basa d'un sistèma de prononciacion real, aqueles inconvenients son evitats e, coma o ditz l'autor d'aqueste metòde dins sa presentacion, lo rapòrt entre la lenga normada e la lenga eiretada es mantengut. La primièra a, en tot cas, un caractèr pus simple e pus rigide, coma l'an totes las varietats formalas de las lengas que foncionan sens las restriccions d'usatge que pesan sus l'occitan. Mas la pòrta demòra dubèrta a l'alargament de las possibilitats de realization fonetica caracteristicas dels usatges familiars e expressius ; l'autenticitat de la primièra prononciacion apresa garantís la formacion de la sensibilitat a las nuanças de la lenga eiretada dins lo domeni expressiu. D'autre biais, l'aprendissatge de l'especificitat fonetica de la lenga occitana prepara, per la percepcion de son especificitat globala, a la compreneson generala de las diferéncias entre las lengas e a lor estudi. Tot aquò es lo contrari de la representacion de l'occitan coma un annèx del francés que seríá comprés, per sa prononciacion, dins las variantas estilísticas possiblas de la lenga dominanta. Après las restriccions a sa difusion, lo risc màger que menaça l'ensenhament de l'occitan dins la situacion actuala es que siá completament somés al sistèma de referéncias francés.

**Un e-mail de Jacques Filliolet,  
lo director pedagogic de Joan  
Fulhet pendant d'ans, fondator  
de la licéncia FLE a la Sorbone e  
a priori pauc occitanista :**

« *Cher Jean, Cher Joan,*

*Un grand remerciement pour  
l'envoi de ton "occitan de viva  
votz" qui, dans sa méthodolo-  
gie, m'a effectivement rappelé  
bien des souvenirs. Mais, évi-  
demment, tes efforts ont avant  
tout le grand mérite de s'ins-  
crire dans une volonté de se  
réapproprier oralement les bel-  
les sonorités d'un occitan au-  
tonome. Comme tu le vois, je  
paraphrase avec joie les deux  
préfaces, qui montrent que  
nous sommes loin du temps où  
Jean Seguy dans son "Le fran-  
çais parlé à Toulouse" (pre-  
mière ed 1950) cherchait en  
particulier les "sons languedo-  
ciens passés dans la prononcia-  
tion du français" et "les sons  
du français normal (sic) in-  
connus du languedocien".  
J'ajoute un grand bravo aux  
concepteurs de la maquette, qui  
souligne à sa façon la moderni-  
té de l'entreprise.*

*Avec mon plus amical souve-  
nir.*

Se la lenga ensenhada es pas lo veïcul d'una cultura perceupuda coma complèxa e distinta, se son aprendissatge compòrta pas l'accès a un monde novèl, l'estudiant aurà pas vertadièrament d'estimuls per l'aprene. Lo laxisme dins l'ensenhament de la prononciacion, l'acceptacion abituala de prononciacions fòrtament francizadas, es lo primièr indicí de la mentalitat linguistica subordinada e a l'encòp lo factor principal que, tre lo començament, desmotiva los estudiants. Cal donc que los professors responsables d'aquel ensenhament comprengan lo besonh de la concepcion e de la practica completes de l'autonomia de l'occitan e sián prèstes a se formar per ensenhar una lenga al meteis temps reala e appropriada a cada usatge. Devon conéisser las caracteristicas generalas de l'ensemble dialectal occitan e las nuanças de la prononciacion de sa pròpria varietat, las ressorsas gramaticalas, lexicalas e estilisticas de la lenga, las basas linguisticas que permeton d'organizar aquelas coneissenças, e los principis e los metòdes de l'ensenhament de las lengas. E tot aquò deu dintrar dins lo quadre de la compreneson del funcionament de las lengas del punt de vista social e de la comunicacion. Cò qu'es essencial, d'aquel punt de vista, es de saber que tot cò qu'es caracteristic del fonctionament de las lengas en general,

e donc de las lengas estrangièras, es tanben caracteristic del funcionament de l'occitan. Es, en consequéncia, logic, emai indispensables, que l'occitan aja de mots populars characteristics e tanben de mots sabents pro sovent comuns a d'autras lengas romanicas, e que, dins totes los domenis de la lenga, a començar per la fonetica, existisca l'opcion de causir diferents nivèls estilisticos. Es aquela concepcion de la lenga que farà de l'occitan un subjècte d'estudi interessant e enriquissent. Aqueste metòde es una contribucion essenciala al tipe d'ensenhament que veni de presentar. Es estat elaborat en partissen de la concepcion que la prononciacion de la lenga ensenhada deu èstre coerenta ambe la de la lenga reala, coma sola basa de promocion d'un occitan autonòme vertadièrament atrasent pels estudiants. E es estat elaborat sus la basa de la coneissença teorica precisa de la prononciacion lengadociana preesa coma model e de la coneissença practica de cò que cal far per facilitar l'accès a una prononciacion satisfasenta de la lenga apresa.

Xavier Lamuela

Professor de Linguistica Romànica a l'Universitat de Girona.



Un format de 20x20 cm favorisant la maniabilité de l'ouvrage

*Un format de 20x20 cm fa l'abratge de bon manejar*

## Présentation d'une leçon type

### *Presentacion d'un modèle de leçon*

10 leçons thématiques clairement exposées sur 60 pages.

*10 leçons temáticas claramente expuestas en 60 páginas.*

Illustrations variées contribuant à une lecture attrayante.

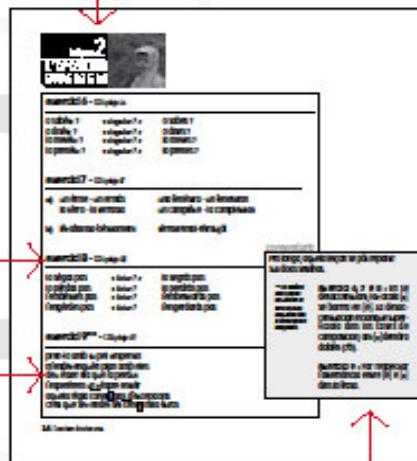
*Una lectura agradiva a través de ilustraciones variadas.*

Indexation de tous les exercices avec le modèle audio sur CD.

*A cada exercici un model audio identificatiu.*

Une série d'exercices simples permettant une acquisition effective du phonétisme propre à l'occitan.

*Una tièra d'exercicis simples fa aistit l'apprenissatge del fonetisme occitan.*



# CÒ MELHOR DE LAS PUBLICACIONS I.E.O.

## Istòria del temps passat d'Alan Vidal

### Doçors de l'ivèrn

Les ivèrns d'abans èran mès rigoroses que les d'ara. Mèma dins la plana, en annada normala, podiá passar una setmanada sens destorrar e les nevasses èran sovendiàrs.

Pr'aquò le monde s'adobavan per ivernejar al milhor e per frejoladas atal, sortián gaire sonque per apasturar le bestial a l'estable e per abeurar al riu après aver rompit le glaç. Si que non s'acuferavan a tuar le pòrc, copar de boès, rempalhar cadièras, faire descas, bricolejar... e plan segur a se calfar e a velhar. Malgrat la fred, la neu, la ventòria glaçaira e la bruma espessa, les velhaires brica fregeluts caminavan çaquejà per las nuèits escuras.

Al canton las estèlas de vèrnhe cremavan sens arrèst, ensajant de rescalfurar les rajolets gelats de las pòrtas e finèstras que juntavan pas. Un fòc viu atal vos rostís le davant mai vos dèisha l'esquina afrescada, esclafurava plan la cosina mas las crambas

demoravan torradas e tanplan que les cairèls de las finèstras gibravan d'en dedins. Se metiá pas una ora per se desvestir e se funhar dins le lièit dejós la cobèrta e l'espés bevet ! Tot arrucat, martelant de las dents e tremolant èra galèra per rescalfar le lièit tan fred. Urosament pels mainatges, les vièlhs e les malautes i aviá le monge, un utís meravilhós qu'escalfura le lièit amb brasas. Baste que s'i bote pro de brasa (sens trop per pas alucar les lençòls) una doça calor s'espandissiá pauc a pauc dins la colcera, las cobèrtas e le bevet. Tanlèu desvestit, s'ajaçar dins aquel banh de doça calor qu'enaigava tot le còs èra un vertadièr plaser. Qui a pas viscut aquò, sap pas çò que pòt èsser le plan èstre.

La tiedor de l'estable de las vacas contrastava amb la fred de defòra. A mai tot èra concebut entà gardar la calor de las bèstias : una sola pòrta amb un portanèl per poder dintrar sens tot alandar, unfinestron estreit

e ensús una fenièra plan espessa. Le portanèl plan barrat, i èra plasent de bricolejar dins la passada a la lutz d'un pichon lum velat de tataranhàs. Les gosses s'enganavan pas, s'i embarravan per i drumir sus un plegon de palha, breçats per le romiar de las vacas qu'arrompissiá a còp-ses le tindadís d'una cadena. Sacavin li agradava plan, acabava la nuèit sus un palhat quand tornava d'una velhada trop vinassosa, de paur que sa femna repoteguèsse. Les mainatges i fasián le ressopet del cap de l'an. Èra le sol endreit – a part la cosina ocupada pels adults - ont torrava pas. Assietats sus balas de palha, manjavan salsa de l'annada amb pan fresc, cocons, mandarinas, pastilhas e bevián limonada.

La modernitat amb estables alandats, crambas e lièts atemperats e monges abolits levèc l'umiliosa bonora d'aquelis plasers tot simples.

## Que dalle ! Quand l'argòt parla occitan

Florian Vernet ; IEO-Edicions, 2007

.... Le francés al cors de la sèva istòria, e duscas a uèi, qu'a empruntat a totes las lengas vesinas, a començar per las lengas ditas regionalas de l'exagòn.

« Le francés al cors de la sèva istòria, e duscas a uèi, qu'a empruntat a totes las lengas vesinas, a començar per las lengas ditas regionalas de l'exagòn. »

Les autors de diccionaris d'argòt qu'an, entrò ara, tendéncia a cercar les mots d'origina romanica del costat de l'italian, non pas de l'occitan.

Alavetz, que cal reagir. Que segueishen cinquanta sièis paginas de mots d'origina occitana emplegats correntament dins l'argòt francés. Prumièr exemple : abouler \_ donner, apporter : « Aboule le pèze » (Passe la monnaie). Abolar = finançar. Qu'é un emprunt integral a l'occitan.

O encara : cavaler \_ courir. Cavalar, sus « caval » del latin « caballu (m) », mot gaulois populaire qui a remplacé le latin « equu (m) ». Qu'é la forma occitana (provençala

dins aqueste cas) del mot que l'argòt a retenguda.

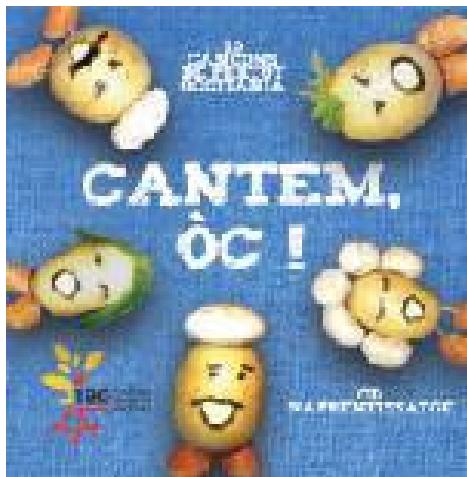
Mes qu'é après fòrça causas ! Per exemple que la ganacha qu'era la maissèla de dejós, o que le nogat, a l'origina, que comportava noses, o encara qu'una tirada se rapportava al temps passat a las galèras. E qué te sai encara ?

E aquel lexic qu'é seguit d'un autre, argòt francés/occitan tostemp, mes tocant le sexe. E que non vos disi cap la riquesa d'aquel vocabulari ! Quatre vint quinze sinonimes, per exemple, res qu'andà'l vérbe baisar ! Que n'i a per totis les gostes, òmes o femnas, desviacionistas o non ! A vos d'i cercar çò que vos conven...

*Claudina Ribèra-Solhà*

## LAS EDICIONS DE L'I.E.O.

### Cantem ! Òc !



**Se volètz participar au projècte e recéber lo CD d'aprentissatge e las paraulas, mercés de'n senviar las informacions demandadas ací devath acompanyadas dab un chèc de 6€ a :**

**IEO nacionau,  
Ostal d'Occitània,  
11 carrièra Malcosinat,  
31000 Tolosa.**

*La canta occitana qu'ei rica e plan divèrsa. La practica de la canta occitana qu'ei plan dinamica en quauques endrets. Totun, sovent ne coneishen pas sonque las cantas deu lor parçan. L'IEO qu'a donc lançat un projècte tà crear ua dinamica collectiva panoccitana a l'entorn de la canta occitana.*

Tà 2009, l'idèa qu'ei simpla : har cantar lo 24 d'octobre a Carcassona, un medish repertòri de cantas de diferents parçans occitans a centenats de personas, adultes e mainatges, d'Occitània tota. Que serà ua cantèra giganta !

Tad aquò qu'avem demandat a dètz cantaires occitans de causir cadun ua canta e de'n enviar l'enregistrament tà har un CD d'aprentissatge. Las dètz cantas causidas que son aquestas :

- *De bon matin*, cantada per Guillaume Lopez
- *Las galèras de Sevilha*, cantada per Matèu Baudoin
- *Sèm montanhòls*, cantada per Joan-Loís Deygas e Ives Portefaix
- *La libertat*, cantada per la Coral da Lamparò

- *Maze lo cornelhier*, cantada per Yannick Guédec e cantaires de Perigòrd

- *Vivem totjorn en montanha*, cantada per Danièle Franzin e Teiriç Cornillon

- *O mon país*, cantada per Bastian Miquèu, Fabrici Carassus e Pèir Passicòs

- *La plòv e la fai solelh*, cantada per lo grop Aire de Prima

- *Lo presonier*, cantada per Renat Sette

- *Anem lèu filhetas*, cantada per Bastian Glacet

De mei, entà apréner collectivament las cantas tres repetitions enquadradas per cantaires confirmats que seràn organizadas dens cada departament occitan en abriu, junh e debuta d'octobre.

Que perpausam de participar ad aqueste projècte a cada persona interessada, a totes las seccions de l'IEO, tots los cercles occitans, totes las associacions, tots los talhèrs e cors de lenga, tots los talhèrs de canta, las corals, totes las escòlas bilingüas, totes las calandretas, las classas d'occitan en collègi o licèu.

## LA SECCION DEL TRIMÈSTRE.

### Lo Cercle Prospèr Estieu

### Cercle IEO de Pàmias

#### Local : Prosper Estieu Pamiers

Contact : Hélène Laffont

Adresse : 93 rue Major

09100 Pamiers

Tel : 05-61-69-60-96

Mail : ieo09@ieo-oc.org

#### **Las activitats del cercle :**

**corses de lenga**

**talhières de lenga**

**passejada istorico-botanica**

**participacion a la fèsta occitana d'Estiu**

**participacion al festenal occitan de Pàmias**

**edicions**

**participacion a una exposicion**

**« 150 ans de literatura**

**d'expression occitana dins**

**Arièja 1800-1950 ».**

Dins aqueste diari, anem evocar lo cercle IEO de Pàmias. Aquel cercle se sona "Cercle Prospèr Estieu", nasquèt en genièr de 1990 a Pàmias e aculhís ara un trentenat de sòcis. Aquela associacion es ara pro plan estructurada amb un local situat al 93, carrièra Major a Pàmias. Tanben trabalha en relacion amb las doas emplegadas de la seccion departamental d'Arièja : Elena Laffont que s'occupa de l'acuèlh, del secretariat e de tot çò que pertòca l'administratiu en general, e Camilha Bilhac- Lassala qu'es la professora d'occitan.

De segur, lo cercle Prospèr Estieu assegura un trabalh « classic » de cercle IEO, prepausa per exemple : corses de lenga en collaboracion amb l'IEO d'Arièja (corses professionals balhat per la Camilha Bilhac-Lassala), e talhières de lenga cada segond e quatren divendres del mes.

Totun, cal dire qu'aquesta seccion met a la disposicion del public activitats mai originalas. Cada annada lo cercle organiza una passejada istorio-botanica, participa tanben a l'organizacion

de la Fèsta Occitana d'estiu a Pàmias al mes de junh e al festenal Occitan de Pàmias, al mes de novembre.

Per aquesta annada, lo cercle es a trabalhar sus una exposicion titolada : 150 ans de literatura e d'expression occitana en Arièja.

Un trabalh d'edicion es previst per aquesta annada : lo cercle a previst d'editar los contes d'Andrieu Colosetti.

En intèrn, lo cercle de Pàmias met a disposicion dels aderents una bibliotèca per que cadun pòsca aver la possibilitat de legir en lenga nòstra.

Lo cercle Occitan Prospèr Estieu mena tanben d'accions militantes per defendre l'Occitan. Atal, va participar a la granda protèsta de Carcassona del 24 d'octobre de 2009 e va ensajar de menar lo mai de monde possible per participar a aquel eveniment màger per nosautres.

## L'AGENDA.

Se un eveniment vos interessa, que traparetz los contactes dens la rubrica que segueish.



Janina LAUX  
Presidenta

Jean-Louis BORIES  
Escultor

e la còla del Grifol  
vos convidan a l'estrena de la mostra  
**Compausicion ferrica**  
lo dissabte 4 d'abrial a 18 horas al Grifol  
  
Exposicion del 4 d'abrial al 31 de mai de 2009

CCOA, Lo Grifol 3 carriera Perrot - Albi - 05-63-46-21-43 - [logrifol@wanadoo.fr](mailto:logrifol@wanadoo.fr)



Al café

Les soirées occitanes  
au café la Comédie 42, rue Porta ALBI  
a partir de 20 horas 30

Del café al bistrò

Cadun portà son gran!!

Diluns 20 d'abrial de 2009



**Lo divendres 3 d'abrial :** Amassada Generala del Centre Occitan del País Castrés, tre 18h, a "l'Ostal Azalaïs".

**Lo dissabte 4 d'abrial,** a Legavin, Balèti tradicional Occitan animat per « La Saucisse musicale » Sala Polivalenta a 9 h00 del ser Entrada 8 €/Entrée 8 €.

**05/04/2009, de 10h00 a 19h00,** a Sent Orenç al Castèl Català - Jornada del libre occitan : mercat del libre, omenatge a Marcèla Delpastre... Estand de libres de l'IEO Arièja. Entre-senhas sus : <http://lolibreoccitan.free.fr>

**Lo 9 d'abril,** Jòcs organizats per l'IEO 31, a comptar de 6 horas e mièja deu vrèspe.

**Lo 16 o lo 17 d'abril,** serada dança organizada per l'IEO 31.

**Lo 18 d'abriu,** amassada Generau de l'IEO regionau a Auch, sala de Gasconha, a comptar de 2 horas deu vrèspe.

**Lo 21 d'abrial de 2009 ;** a Caramauç : Talhièr de cosina (la fogassa).

**Lo 21 d'abrial,** Parladissa « los aucèls » : amb Pierre Thouy (ligue de la protection des oiseaux), organiza pel Cercle de Caramauç.

**Los 25 e 26 d'abrial de 2009 :** Estagi de cants, a Caramauç.

**Lo 24 d'abril,** Cantèra, organizada per l'IEO 31.

**Lo dimenge 26 d'abrial,** Sortida "A la descobèrta dels aucèls", amb Pèire Thouy, de 9h30 a 12h, al Discosa (sèrva naturala sus la comuna de Longuegineste, a costat de Sais). Organizada pel Cercle occitan de Castras.

**Lo 3 de mai de 2009** participacion del Centre Occitan de Caramauç al « Vide jardin » a Canhac.

**Lo 5 de mai,** Jòcs organizats per l'IEO 31, a comptar de 6 horas e mièja deu vrèspe.

**Los 9 e 10 de mai**  
**Amassada Generala de l'IEO**  
**a Marselha**

*L'Amassada Generala de l'Institut d'Estudis Occitans se debanarà lo 9 e 10 de mai de 2009 als archius departamentals. Los tèxtes d'orientacion definitius que seràn de debatre e de votar seràn mandats als aderents per corrièr. En esperant, aquí lo debanament previst per aquelas doas jornadas e las entresenhas practicas. Pensatz de vos inscriure o de mandar lo vòstre bon per poder.*

**Lo lòc :** Archius Departamentaus dei Bocas-dau-Ròse - Archius e Bibliotèca Departamentaus Gaston Defferre - 18-20 carrièra Mirès 13003 Marselha - 04 91 08 61 00

### **Debanament de la dimenjada :**

- A partir de 9h lo **dissabte 9 de mai** : acuèlh dels participants.
- de 10h a 11h : Bilanç de las accions realizadas per l'Institut d'Estudis Occitans en 2008, seguit dels projèctes en cors e punt finançier.
- de 11h 30 a 12h 30 : Quinas accions dins las seccions ? Torn de taula per parlar de las accions realizadas per las seccions en 2008.
- Dinnar sus plaça (pensar a reserver lo repais dins lo bulletin d'inscripcion).
- Aprèp-miègjorn : discussion suls tèxtes d'orientacion : la coordinacion de l'accion de proximitat, melhorar lo fonctionament federaliu de l'Institut d'Estudis Occitans (veire las proposicions en pagina seguente), punt sus la creacion

# Connaître les oiseaux al païs

Conférence animée par  
**Pèire THOUY**



**Samedi  
25 avril  
à 16h00**

Centre National Musée Jean Jaurès  
**CASTRES**

Entrée gratuite

6 rue du Consulat  
81100 CASTRES  
05 63 72 40 61  
azalais@wanadoo.fr

d'una Acadèmia per la lenga occitana. - Serada liura.

## Dimenge 10 de mai :

De 9h a 11h : Punt sus la preparacion de la manifestacion Anem Òc a Carcassona ; eleccion d'un novèl CA (pensar a mandar un bon per poder se podètz pas venir) ; questions divèrsas.

12h30 : fin de l'A.G.

## Per venir

- **amb lo trin** : arribar en gara Sant Carles, aquí prendre lo metrò linha 2 fins a l'estacion *Désirée Clary*.

- **amb la veitura** : venent dei direccions **Bordèu o Lion**, au peatge de Lançon, seguir puèi la direccion : « Rognac/Berre

l'Etang/Marignane/Marseille » e seguir la direccion « Sortida 36 ». Contunhar sus la D4C pendent 0.8 km. Prendre la sortida en direcccion de « Sortida A3/A55/L'Estaque/Les Ports/Arenc/Gare Maritime ».

Entrada dins Marselha : contunhar tot drech, en bas, tant qu'es possible, virar puèi a senèstra carrièra Cazemajou, prumièra a man drecha : carrièra d'Anthoine. Au redond (Rd-Pt Victor Schoelcher), prendre la 4na sortida. Siatz sul baloard de Paris ! (0.6 km). Leis Archius son a senèstra amb l'entrada dau pargue interior... o alara la carrièra Mirès

es just après, mas tampada per òbras... adonc, fau anar fins a la seguenta a senèstra, virar e encara la prumièra a senèstra, carrièra Peyssonel. D'aquí veiretz a drecha una glèisa. Leis Archius son a senèstra. Se pòu ramblar tot de long de la carrièra o sul pargue.

- **Atencion !** Se vos volètz parcar a la sosta, nos faudrà imperativament donar l'immatriculation de vòstre veïcul a l'avança. La securitat dau pargue exterior es pas assegurada, e puslèu a risc per carris immatriculats fòra departament...

**Venent dei direccions Gap o Niça**, passar per Ais-de-Provença, direccion puèi Marselha. Contunhar sus l'A51/E712, seguir la direccion « Sortida 36 » e contunhar sus la D4C pendent 0.8 km. Prendre la sortida indicada « Sortida 3 A55/L'estaque/Les Ports/Arenc/Gare Maritime ». Puèi seguir lei mèmas instuccions que çai-sus.

## Aubergament

Ostalariá conselhada : per sa proximitat deis Archius (600m d'a pè) e la mens cara dei mai pròchas : Ibis Marseille Euroméditerranée (*Euroméditerranée Ilot D3 - 25 bd de Dunkerque ZAC de la Joliette - 13002 Marseille - 04 91 99 25 20*). Leis Archius son a 2,5 km de la Canobièra / Pòrt Vièlh.

**S'avètz un problema sonar lo 06 77 49 37 78.**

**Los 11 e 12 d'abril**, a L'Avelhanet – Estand de libres de l'IEO-Arièja al Trail des Citadelles (corsa a pè) al mercat cobèrt. Entre-senhas al 05.61.69.60.96

**Lo 12 de mai**, serada dança organizada per l'IEO 31.

**Lo 16 de mai**, 14h30, al castèl musèu del Caila a Andillac, **remesa dels prèmis del concors d'escriptura** organizat pel centre cultural occitan d'Albi, lo tèma : « los 4 elements »

**16 de mai de 2009 : Nuèch dels musèus al castèl-musèu del Cailar a Andilhac :**

Picnic musical seguit d'un espectacle (percors musical) sul tèma dels 4 elements :

Lo vèspre : « 1, l'aiga »,

Lo ser : « 2, l'aire » amb lo grop Nòu Sòrres e Xavièr Bach

**Al musèu Tolosa - Lautrec d'Albi**

- 2 visitas bilinguas

- Conferéncia de Joan Tomas « Les Toulouse Lautrec et l'occitan »

- Slam Òc e francés amb Lou Davi

- Naviòl en concèrt.

**dimenge 17 de mai de 2009 : Pas-sejada a Calhop (Pàmias)**

Sus la riba esquèrra del riu Arièja, fàcia al barri del Folon a Pàmias, Calhop es un dels lòcs mai encantadors de nòstra region. Cal dire que l'endreit recampa un flòc d'atraits : una vièlha glèisa romànica remirablament restaurada, un òrt medieval e un frutièr de pomiers locals, unis paisatges variats ont se barrejan lo Tèrrafòrt e la plana alluviala, un polit riu ont los pescaires venon picanhar la troita, unis camins de passejada plan traçats, e, tanben, lo silenci e la patz d'un lòc d'ont son fòrabandits los motors.

Venètz (tornar) descobrir Calhop lo dimenge 17 de mai de 2009 per una passejada istorica (lo matin, rendètz-vos a 10 horas al parking de Barés) e botanica (la vesprada, a partir de 14 horas 30 a la glèisa). E tot aquò, en occitan ! Animacion prepausada pel Cercle Occitan Prospèr Estieu de Pàmias.

Entre-senhas : Ostal Occitan, 93 Carrièra Major a Pàmias. Tel: 05.61.69.60.96. [ostaloc09@club-internet.fr](mailto:ostaloc09@club-internet.fr)

**Lo 31 de mai**, cantèra organizada per l'IEO 31.

**Lo 25 d'abril de 2009, de 9h30 a 16h30 a Ornolac**, (Ostal del Savartés) – Estagi d'occitan per debutants organizat per l'IEO-Arièja. Entresenhas al 05.61.69.60.96. (repais tirat de la saqueta).

**Lo 2 de junh**, Jòcs organizats per l'IEO 31, a comptar de 6 horas e mièja deu vrèspe.

**Lo 2 de junh**: Participacion a las « Journées Nature » : (visite de la ferme de la colline aux chèvres puis les chevaux de Puech Merlhou), amb lo Cercle Occitan de Caramauç.

Del 9 al 23 de junh : Exposicion al Grifol (Albi) : **Max Rouquette, l'enchanter** Vernissatge lo 10 d'abril, 6 horas del vrèspe.

**Lo 9 de junh**, serada dança, organizada per l'IEO 31.

**Los 11 e 12 de junh** : *collòqui dels joens cercaires a l'Universitat Champollion d'Albi.*

**Lo 13 de junh de 2009** : *lo tresau rencontre de teatre occitan amateur* Vila Nau sus Vère, organizat pel Grifol d'Albi en partenariat amb l'associacion de teatre Sant Salvador de Villenau.

**Lo 16 de junh** : Solenca (repais de la fin de la sason) del Cercle Occitan de Caramaux.

**Lo 17 de junh** : Passejada « Èrbas de la St Joan », organizat pel Cercle Occitan de Caramauç.

**Lo 23 de junh** sus la plaça de l'Albenca de Castras, Joanada : passa-carrièra, fuòc e balèti, animat pel grop *Sonaires d'Òc*.

**Lo 26 de junh**, a Tolosa, cantèra e remesa deus certificats aus escolats, a comptar de 6 horas deu vrèspe.

**Lo 27 de junh de 2009 : Janada a Albi.**

La Sant Joan se farà dins l'estil del protocòl festiu de 1492 a Albi.

Un banc ornat serà installat sus la plaça de la Pila, per remembrar le « banc parat » dels consuls de 1492 per obrir las festivitats ; aculhirà sos conselhièrs municipals.

Un passa-carrièra compausat de musicians « *los Sonaires d'Òc* », de

las escòlas, de las classas bilinguas de l'Escòla Rochegude et de la Calandreta d'Albi portant entòrches e ensenhas, se formarà a boca de nuèit, plaça du Vigan, per accompanhar los consuls de l'annada dinc al banc de la plaça. De 21h a 22h30, concèrt del grop « *Naviòl* »

Lo fòc serà alucat après l'arribada dels consuls sul banc pel conse d'Albi e los escolans dab las entòrchas.

Lo bal occitan tradicionau, animat pel grop « *Lumbrets* », se perseguirà a l'entorn del fuòc.

**Lo 27 de junh**, La Festa Occitana d'estiu a Pàmias amb Dictada occitana, animacions amb A. Lagarda, remesa dels prèmis, etc. Organizada per l'IEO d'Arièja.

De notar las datas del festenal *Camin de Crabas* : los 17, 18 e 19 de julhet a Castras e Masamet.

# Los contactes de las Seccions e Cercles de l'IEO Miègjorn-Pirenèus

## ARIÈJA

- Seccion departamental
- e Cercle Occitan de Pàmias :
- Cercle local de L'Avelhanet :
- Cercle local de Foish :

### Local : Prospèr Estieu Pamiers

Contact : Hélène Laffont  
Adresse : 93 car Major 09100 Pamiers  
Tel : 05-61-69-60-96/Mail : ieo09@ieo-oc.org

### **President : Jean Jouret**

Tel : 05-61-01-17-15 (dom)/mail : jean.jouret@wanadoo.fr

### Cercle local de Foix :

Foyer Léo Lagrange 16 rue Noël-Pierre Vidal 09000 Foix  
**Presidenta : ORAIN Claudine**  
Tel : 05-61-01-13-10/ 06-84-99-85-16/ Mail : clo.or@laposte.net

## AVAIRON

- Seccion departamental
- e Centre Cultural Occitan del Roèrgue :
- Cercle local d'Espalion :

### Local : Ostal del patrimòni

Contact : Brigitte Médard  
Adresse : Place Foch 12000 Rodez  
Tel : 05-65-68-18-75/ Mail : ieo12@ieo-oc.org

### **President : Gérard FERRAND :**

Tel : 05-65-48-20-53/Mail : gerard.ferrand4@wanadoo.fr

## GARONA NAUTA

- Seccion departamental
- Cercle local de Legavin
- Cercle local de Carbona

### Local : IEO 31

Contact : Corinne Michelot- Gaëlle Pujol  
Adresse : 11 rue Malcosinat 31000 Toulouse  
Tel : 05-61-11-24-87/ Mail : ieo31@ieo31.com

### Ostau de la Sava al Toch : 96 avenue de Gascogne,31490 Legavin

Tel : 05-61-86-70-20  
Mail : ostausavatoch@orange.fr

### **President : Antoine CARRERE :**

Tel : 05-61-87-00-88  
Mail : antoine.carrere@wanadoo.fr

## GÈRS

- Seccion departamentala

- Cercle local de Lisle Jour-dain, Carnaval Gascon

## ÒLT

## PIRENÈUS NAUTS

## TARN

- Seccion departamentala :

- Cercle local d'Albi : Centre Cultural Occitan d'Albigés

- Centre Occitan del País Castrés :

- Cercle local de Caramauç :

## TARN E GARONA

## IEO NACIONAL

## IEO MIÈGJORN-PIRENÈUS

Contact : Georges NOSELLA

Adresse : 5 rue Lamartine 32000 Auch

Tel : 05-62-61-88-08/Mail : naveras.d-aci@wanadoo.fr

President Yves SENECAL

Tel : 05-62-07-14-94/ Mail : yves.senecal@orange.fr

President : Roger LASSAQUE

Tel : 05-65-24-62-82/Portable : 06-81-28-62-97/Mail : rlasaca@aceoc.org

Local : Nosaus de Bigorre

Adresse : Mairie, place du Padouen 65350 Bouilh-Péreuilh

Tel : 05-62-93-04-65/Mail : ieo65@ieo-oc.org

Local : IEO Tarn

Adresse : 3 rue de la Torque 81120 Réalmont

Tel : 05-63-79-06-67/Mail : ieo81@ieo-oc.org

Local : Lo Grifol

Contact : Nathalie Magne

Adresse : 3 rue Perroty 81000 Albi

Tel : 05-63-46-21-43/Mail : logrifol@wanadoo.fr

Local : Azalais

Contact : Isabelle Costa

Adresse : 6 rue du Consulat 81100 Castres

Tel : 05-63-72-40-61/ Mail : azalais@wanadoo.fr

**Presidenta : Marie-France RAVAILLE-BROUARDELLE**

Tel : 05-63-76-21-10/ Portable : 06-81-17-06-22/

Mail : danielbrouardelle@wanadoo.fr

Local : Antonin Perbosc

Contact : Martine Serres

Adresse : 13 rue de l'Ancien Collège 82000 Montauban

Tel : 05-63-03-48-70/ Mail : ieo82@ieo-oc.org

Local :

Contact : Cathy Lacroix, Adresse : 11 rue Malcosinat 31000 Toulouse

Tel : 05-34-44-97-11/ Mail : ieonacionau@hotmail.com

Local :

Contact : Sebastian Pugin, 11 rue Malcosinat 31000 Toulouse

Tel : 05-61-23-95-86/ 06-82-23-44-55/ Mail : ieom-pireneus@ieo-oc.org

# Los sitis internet

[www.ieo12.org](http://www.ieo12.org)

Lo siti de l'IEO d'Avairon :

- Activitats,
- Presentacion
- Diccionari de Cantalausa
- Ressorsas

[www.ieo31.net](http://www.ieo31.net)

Lo siti de l'IEO 31 :

- Actualitat
- Eveniments
- Cors d'Occitan
- l'IEO 31
- l'Occitan

[www.ieo65.com](http://www.ieo65.com)

Lo siti de l'IEO 65 :

- Arcuèlh
- Ligams
- Actualitats
- Galariá de fotòs e restitucions de collectatges
- l'IEO 65
- Agenda
- Edicions IEO

<http://ieo-oc.org>

Lo siti de l'IEO :

- Presentacion
- Sectors e associacions afiliadas
- Edicions IDECO
- Administracion
- Adesions
- las seccions
- Anem Occitans
- contactes

[www.paginas-occitanas.com](http://www.paginas-occitanas.com)

Lo siti de las Paginas Occitanas :

- Presentacion
- Trobar de libres en occitan
- Actualitats
- Ont aprene l'occitan ?
- Un servici dins la lenga

<http://aprenemloccitan.free.fr>

Lo Siti d'Aprenem l'Occitan :

- Actualitats
- Paca
- Lengadòc
- Mieidia-Pirenèus
- Aquitània
- Nòrd-Occitània